

El llenguatge Coordinació i enllaç

5/2/1970

En una proposició com *Plovia i feia molt de fred* la conjunció *i* té una funció merament copulativa: enllaça o coordina dues oracions. És, de fet, la funció principal d'aquest terme conjuntiu, servir de mer element d'enllaç. La conjunció *ni*, de valor negatiu, exerceix també aquesta funció, com l'exerceixen la disjuntiva *o* l'adversativa *però*. Efectivament, en proposicions com *Fes-ho ben fet o no ho facis* i *Hi vaig anar, però hi vaig arribar tard*, les conjuncions *o* i *però* exerceixen també la funció d'enllaçar les dues oracions entre les quals marquen una disjuntiva i una oposició, respectivament.

Però no totes les conjuncions —o locucions conjuntives— de coordinació tenen aquesta capacitat d'enllaçar les dues oracions entre les quals estableixen una relació, com és ara les consecutives doncs, així i per tant, les adversatives tanmateix, altrament, més aviat, per això, etc., i les continuatives encara, a més, així mateix, d'altra banda, etc. I és actualment una mostra de descurança, que podem observar molt sovint, l'ús que es fa d'aquests termes conjuntius amb una funció copulativa suplementària, per a la qual, com hem dit, no tenen capacitat. Vet ací alguns exemples d'aquesta

redacció descurada: «Les perspectives són molt pessimistes, doncs és millor que no ens arriquem». «Aquests factors ja han estat estudiats abans, per tant no hi insistirem». «L'empresa presentava grans dificultats, tanmateix se'n va saber sortir». «No hi tenien gaire interès, d'altra banda no els ho va saber presentar prou bé». En totes aquestes proposicions, la conjunció no exercint la funció copulativa, hauria calgut recórrer a un autèntic terme copulatiu —normalment *i*, o l'adversativa *però*— reforçant tanmateix —o bé a un signe de puntuació major —usualment dos punts o punt i coma—, amb què el terme conjuntiu exerciria simplement la seva funció de coordinació específica:... són molt pessimistes: doncs, és millor que... ..estudiats abans i, per tant, no... ..grans dificultats, però tanmateix... ..gaire interès: d'altra banda, no els ho va saber...

En d'altres casos, és clar, l'enllaç sintàctic és exercit per altres termes adequats, com es ara els pronoms relatius: Les seves pretensions eren exagerades, les quals, doncs, no vam voler atendre. És un cas atípic que, per tant, no entra en el nostre esquema. Va procedir estrictament d'acord amb el reglament, amb què, tanmateix, encara hi vam sortir guanyant.

Albert Jané